

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Kalliolan päiväkodin toimintasuunnitelma 2023-2024

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

Arvot

Rohkeus näkyy meillä lapsen itsetunnon vahvistamisena, vahvuuksien tunnistamisena sekä aikuisen läsnäolona. Haluamme antaa lapselle tilaa tutkia ja kokeilla ympäristöä aikuisen tuella.

Reiluus näkyy meillä yksilöllisyyden kunnioittamisena, tasa-arvoisena ja oikeudenmukaisena kohteluna. Perheet voivat vaikuttaa siihen, millaiseksi heidän lapsensa varhaiskasvatus muodostuu. Heidän toiveitaan kuunnellaan ja otetaan huomioon yksilöllisesti.

Vastuullisuus näkyy meillä lapsen yksilöllisten tarpeiden huomioon ottamisena sekä yksilöllisyyden kunnioittamisena. Aikuinen on läsnä lapsen päivässä, kuulee ja näkee hänen tarpeensa sekä vastaa niihin. Jokaisella on vastuu ehkäistä kiusaamista, huolehtia lapsen henkisestä ja fyysisestä turvallisuudesta.

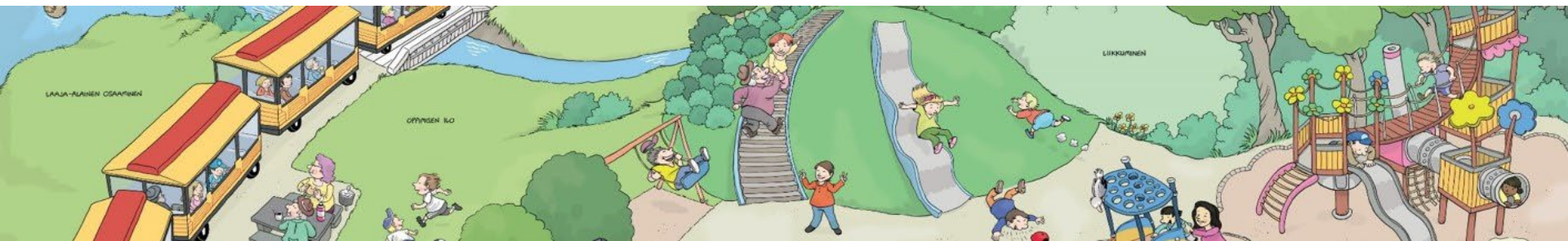
Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alainen osaaminen toteutuu kaikissa arjen tilanteissa monin aistein, itse kokemalla ja tutkimalla. Kokopäiväpedagogiikassa jokainen päivän tilanne on tärkeä lapsen oppimisen kannalta. Olemme kasvattajina valppaina tarttumaan arjen oppimisen tilanteisiin ja lasten kysymyksiin.

Harjoittemme yhdessä lasten kanssa vuorovaikutus-, omatoimisuus- ja tunnetaitoja. Tunnetaitojen opettelussa meillä on tukena Pienin askelin –opetusmateriaali. Nimeämme ja sanoitamme tunteita kuvia hyödyntäen. Aikuiset ovat lapsille esimerkkinä vuorovaikutuksen tilanteissa. Sensitiivinen ja läsnäoleva aikuinen rohkaisee ja kannustaa lasta **itsensä ilmaisuun** ja on tarvittaessa tunteiden tulkkina. Opettelemme arjessa yhdessä lasten kanssa kuuntelemaan, vastaamaan ja ottamaan huomioon toiset, hyviä tapoja noudattaen.

Tuemme lasten **monilukutaitoa** kielen kehityksessä, opettelemme tulkitsemaan toisten tunteita sekä muita ympäristöstä löytyviä viestejä, kuten esimerkiksi kuvia, videoita ja kirjoitettua tekstiä. Hyödynnämme opetuksessa kuvamateriaalia, kirjoja, audiovisuaalisia materiaaleja, valokuvia, videoita, lasten omia tuotoksia. Käytämme lasten kanssa digitaalisia materiaaleja oppimisessa.

Osallistumisen ja vaikuttamisen kautta lapsen käsitys itsestä kehittyi, itseluottamus kasvaa ja yhteisössä tarvittavat sosiaaliset taidot vahvistuvat. Lapset ovat aktiivisia toimijoita, jotka osallistuvat päätöksentekoon oman ikätasonsa mukaisesti. Lapset saavat ideoida, äänestää ja tulla kuulluksi omana itsenään ryhmän jäsenenä. Harjoittemme myös yhteisten sääntöjen noudattamista ja sopimuksien tekemistä ryhmissä.

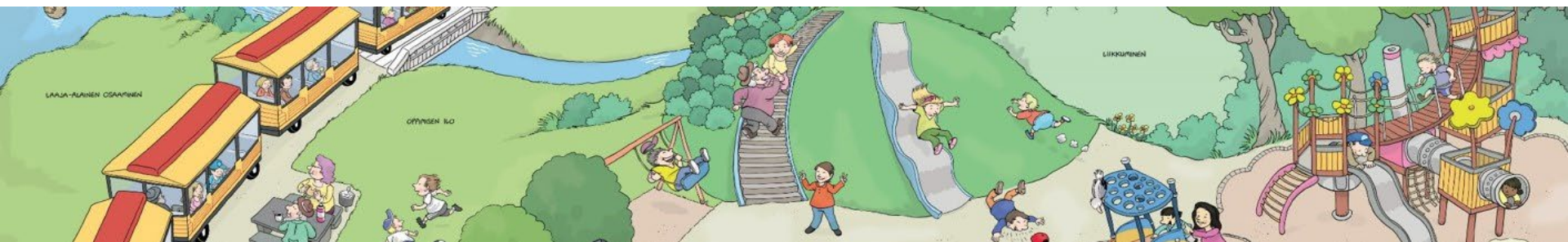

Toimintakulttuuri

Meillä jokainen saa olla oma itsensä. Päiväkodissamme on toisia arvostava, lämmin ja välittävä ilmapiiri. Perheiden monimuotoisuus on meille rikkaus. Arjessa tutustumme erilaisiin kulttuureihin ja kieliin lasten ja perheiden kautta. Arkemme rakentuu selkeän ja strukturoidun toiminnan avulla. Pienryhmissä toimimalla mahdollistuu lasten yksilöllinen huomioiminen ja jokainen tulee nähdyksi ja kuulluksi. Lapset harjoittelevat yhdessä olemista ja kaverisuhteiden luomista leikin avulla, yhdessä läsnäolevan aikuisen kanssa.

Meidän toimintatapaamme kuuluvat positiivinen pedagogiikka, kehu ja kannustaminen, vahvuuksien huomaaminen ja niiden ääneen sanominen – näin vahvistamme lapsen itsetuntoa. Tunnetaitoja harjoittelemmekin lasten kanssa [Pienin askelin ja Askeleittain](#) tunnekasvatus menetelmien avulla, opettamalla lapsille tunteiden ilmaisua sekä itsesäätely-, empatia-, ongelmanratkaisu- ja oppimistaitoja.

Turvaamme lapselle eheän kasvun ja opinpolun jokaisessa varhaiskasvatuksen siirtymävaiheessa, luomalla päiväotiimme yhtenäisen toimintakulttuurin. Korostamme varhaiskasvatuksen aloituksessa pitkää tutustumisaikaa, lapsen siirtyessä ryhmästä toiseen käymme siirtokeskustelut ja lapsi pääsee tutun ja turvallisen aikuisen kanssa tutustumaan uuteen ryhmään.

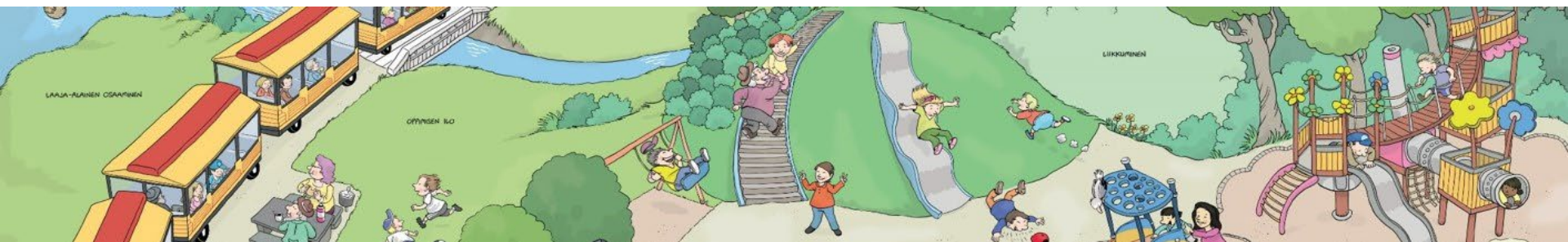

Hyvinvointi ja osallisuus

Meillä keskiössä on hyvinvoiva lapsi. Läsnaoleva aikuinen havainnoi lapsia sensitiivisillä silmillä ja korvilla. Jokainen saa tuoda itseään esille omalla tavallaan, aikuinen huomioi myös lapsen ei-kielelliset viestit. Mikäli lapsi ei pysty ilmaisemaan itseään kielellisesti käytämme kuvia puheen tukena, huomioimme lasten ilmeet ja eleet. Tällöin saamme selville lapsen tarpeet ja toiveet ja hän on osallinen toiminnan suunnittelussa. Lapsi tulee kuulluksi ja nähdyksi omana aitona itsenään ja jokaisen lapsen mielipide ja toive on yhtä arvokas.

Aikuiset varmistavat, että ketään ei syrjitä eikä jätetä ulkopuolelle. Kiusaamiseen ja syrjintään puututaan heti sekä asioista keskustellaan tarvittaessa kaikkien osapuolten, myös huoltajien kesken. Meillä huoltajat saavat osallistua toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Päivittäiset kuulumisten vaihdot, vasu-keskustelut, aloituskeskustelut, aamukahvit ja yhteiset tapahtumat ovat tilaisuuksia, joissa vanhemmat voivat ilmaista toiveitaan ja päästä osalliseksi toimintaamme.

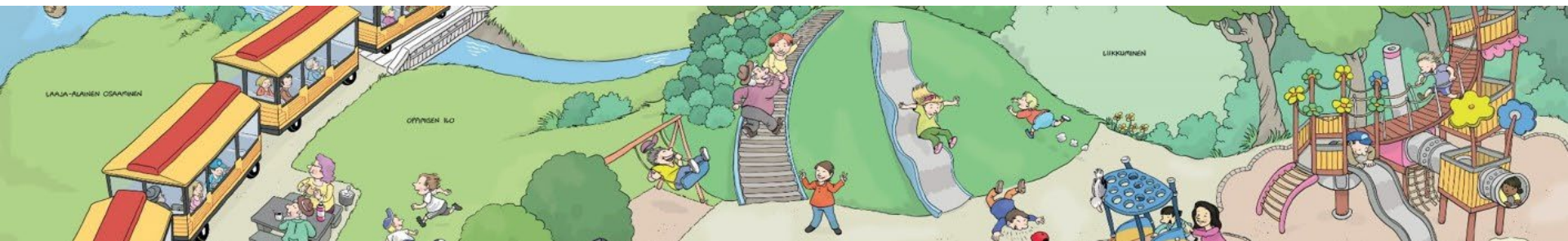
Päiväkodissämme on käytössä hyvinvointipäiväkoti-toimintamalli, jonka avulla toteutamme Oulun kaupungin tavoitetta hyvinvoivasta kasvuyhteisöstä. Hyvinvointipäiväkoti –toimintamallin tavoitteena on löytää päiväkotiiimme konkreettisia asioita ja käytänteitä, joilla tuemme lapsen hyvinvointia ja osallisuutta.

Liikkuminen

Innostava aikuinen motivoi kaikkia lapsia liikkumaan ja saamaan myönteisiä oppimiskokemuksia. Liikunnan ilo on tärkeä osa lasten päivää. Olemme laatineet liikunnan vuosikellon, joka sisältää viikoittain vaihtuvat liikuntateemat eri ikäryhmille. Vuosikello toimii jokaisessa ryhmässä pedagogisena pohjana ohjatulle liikunnalle, sekä sisällä että ulkona. Päiväkotimme monipuolinen liikuntavälineistö on lasten saatavilla ja omaehtoisessa käytössä.

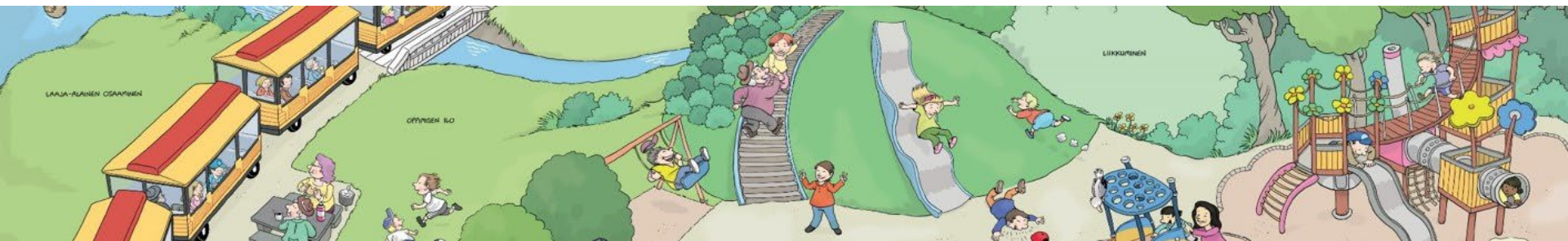
Toteutamme päiväkodissa Oulun kaupungin Puoli päivää pihalla -toimintaa. Puoli päivää pihalla -toiminta ohjaa varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria lisääntyvään liikkumiseen, ulkona oppimiseen ja ulkoilmakasvatukseen vahvistamalla varhaiskasvatuksen henkilökunnan pedagogista osaamista ulkona sekä luomalla uusia olosuhteita. Käymme retkillä ja hyödynnämme lähiympäristöä oppimisen eri osa-alueiden toteutuksessa. Meillä on kuukausittain leluton ulkoilu, jolloin pihalle on suunniteltu valmiita liikuntapisteitä yli ryhmärajojen. Lisäksi järjestämme toiminnallisia juhlia ja tapahtumia, joihin koko perhe saa mahdollisuuden osallistua. Kannustamme perheitä liikunnalliseen elämäntapaan.

Kestävä tulevaisuus

Kestävän elämäntavan omaksuminen on ihmiskunnan selviytymisen kannalta välttämätöntä. Kalliolassa vahvistamme lasten luontosuhdetta tutustumalla yhdessä lasten kanssa monipuoliseen lähiympäristöömme. Opettelemme huolehtimaan itsestämme, toisistamme sekä ympäristöstämme.

Päiväkotimme toteuttaa Vihreä Lippu –toimintaa, jossa olemme jo kestävällä tasolla. Kierrätämme jätteet, säästämme energiaa sekä vettä, huolehdimme yhteisistä tavaroista ja ympäristöstämme. Lapset osallistuvat Vihreä Lippu toimintaan Säästäjät –lasten raadin kautta, joka kokoontuu kerran kuussa. Vihreä lippu -toimintamallin avulla lapset oppivat kestävä tulevaisuuden tiedot ja taidot konkreettisten tekojen kautta. Lapset kehittävät yhdessä aikuisten kanssa toimintayksikkömme arkea kestävämmäksi teema kerrallaan.

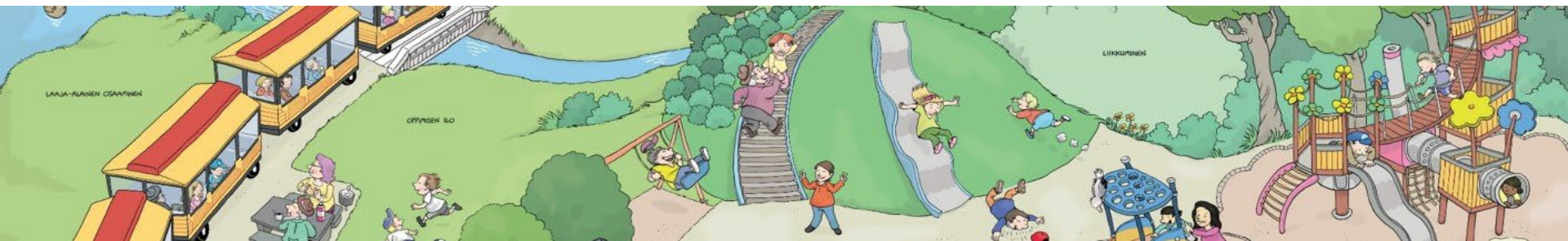

Kulttuuri

Päiväkodissämme näkyy kulttuurinen moninaisuus, joka on luonteva osa meidän arkeamme. Tutustumme päiväkodissamme esiintyviin eri kulttuureihin ja kieliin yhdessä lasten ja huoltajien kanssa.

Tuemme tavoitteellisesti lasten monipuolisen ilmaisuuden sekä itsetunnon kehittymistä, mielikuvitusta ja luovuutta. Laulamme, soitamme, loruillemme, luemme satuja, ja annamme lapsille mahdollisuuden itsensä ilmaisuun myös kädentöiden kautta. Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen edistävät lapsen oppimisedellytyksiä, sosiaalisia taitoja ja myönteistä minäkuva.

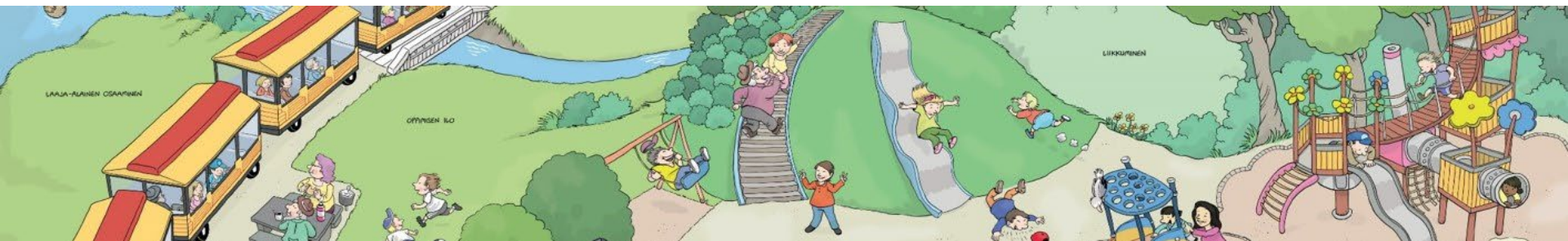
Päiväkodistämme on hyvät kulkuyhteydet moniin Oulun kaupungin tarjoamiin eri kulttuuritoimijoihin. Vieraillemme säännöllisesti kirjastossa ja museoissa, osallistuen heidän tarjoamiin tapahtumiin, kuten esimerkiksi kirjaston satuhetkiin ja musiikkituokioihin.

Digitaalisuus

Päiväkodissämme edistetään digitaalisuutta ns. Välyt –toimintamallin avulla. Laitteisto; tabletit ja älynäytöt, ovat ryhmissä lasten saatavilla siinä missä esimerkiksi kynät, sakset, muovailuvaha ja pelitkin. Digilaitteiden parissa oppiminen on vastavuoroista. Laitteita käytetään tarkoituksenmukaisesti eri toiminnoissa, aikuisen ohjauksessa ja valvonnassa.

Opimme yhdessä kunnioittamaan yhteistä omaisuutta, jotta laitteet pysyvät ehjinä ja käyttökelpoisina. Yhteisössämme kannustetaan ja opetetaan toinen toisillemme digilaitteiden monipuolista käyttöä. Digimentori on tukenamme ja rikastuttamassa laitteiden pedagogista käyttöä. TVT on luonnollinen osa päiväkotimme toimintakulttuuria, pedagogiikkaa ja oppimisympäristöjä.

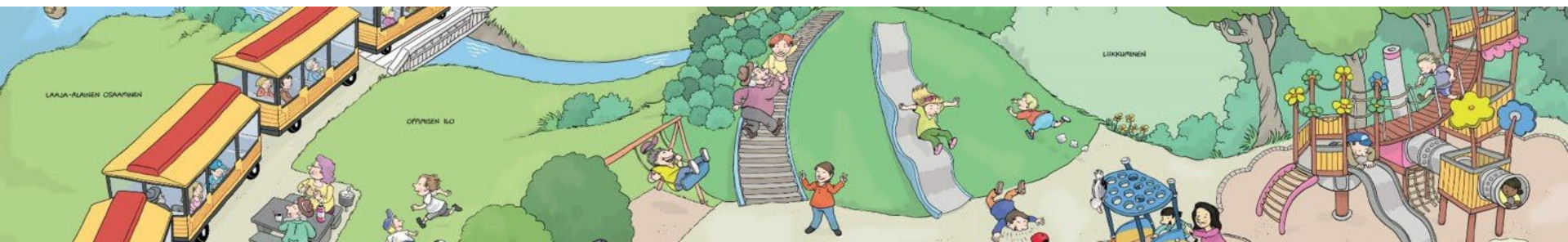

Kansainvälisyys

Olemme tottuneet työskentelemään monikielisten ja monikulttuuristen lasten ja perheiden kanssa. Erilaisuuden kohtaaminen ja näkeminen tekee siitä lapsillekin tuttua ja luontevaa sekä lisää heidän taitoa toimia vuorovaikutteisesti ja empaattisesti osana monikulttuurista ympäristöä. Yhteistyössä perheiden kanssa saamme oppimisympäristöömme näkyväksi eri kieliä esim. kohteliaisuus- ja tervehdyssanoilla.

Päiväkodissamme käy säännöllisesti suomi toisena kielenä ja oman äidinkielen opettajia tukemassa lasten kielen oppimista. Keskustelemme lasten kanssa kielitaidon tärkeydestä ja tuemme lasten innostusta myös vieraiden kielten oppimista kohtaan.

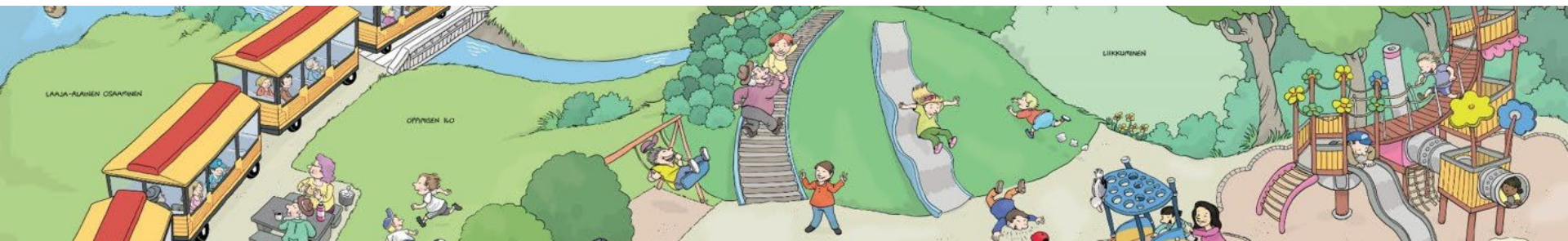

Kasvun ja oppimisen tuki

Meillä tuki toteutuu arjessa joustavasti lapsen tarpeiden mukaan tuen eri tasoilla (yleinen tuki, tehostettu tuki, erityinen tuki), esimerkiksi joustavana pienryhmätoimintana ja positiivisena kannustamisena.

Suunnittelemme ja muokkaamme oppimisympäristöjä vastaamaan lasten tarpeita ja kiinnostuksenkohteita, havainnoimalla lapsia ja kyselemällä lasten toiveita. Huolehdimme, että jokainen lapsi tulee kuulluksi ja kohdatuksi sensitiivisen aikuisen avulla. Hyödynnämme kuvia ja tukiviittomia osana jokaista arjen toimintaa. Oppimisympäristö on monipuolisesti kuvitettu; esim. päivä- ja viikkojärjestys, kuvitetut leikit ja laulut.

Toimimme monialaisessa yhteistyössä suomi toisena kielenä-opettajien, kotikielenopettajien, varhaiskasvatuksen erityisopettajan sekä eri terapeuttien kanssa vahvistaen lapsen oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin yhdenmukaista tukemista. Havainnoinnin ja moniammatillisen työskentelyn jälkeen kirjaamme käyttämämme yksilölliset tukitoimet lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Tuen toteutumista arvioimme vähintään kerran vuodessa.

Leikki

Leikki mahdollistaa lasten sosiaalisten taitojen kehittymistä. Aikuinen on leikeissä mukana rikastamassa, ohjaamassa ja tukemassa lasten välistä leikkiä. Samalla aikuinen havainnoi lasten kiinnostuksen kohteita ja pystyy tuomaan uusia leikkejä ja leikkivälineitä ryhmään. Muokkaamme leikkiympäristöä säännöllisesti lasten kanssa ja otamme huomioon lasten toiveet.

Tuemme lasten pitkäkestoista leikkiä eikä leikkiä tarvitse purkaa esim. siivouksen takia, vaan ne voi säästää vaikka seuraavaan päivään. Toiminta ja leikki tapahtuu pienryhmissä, jolloin leikkiin keskittyminen, osallistuminen, heittäytyminen ja leikistä nauttiminen on helpompaa. Vietämme esimerkiksi erityisiä leikkipäiviä tai jaamme leikkiryhmät pedagogisten perusteiden mukaan. Tällöin aikuinen pystyy havainnoimaan ja tukemaan eri tavoin leikkitaitojen kehitystä. Leikeissä lapset harjoittelevat myös kielellisiä, tiedollisia, motorisia, itseilmaisun ja ajattelun taitoja.

Lasten toiveita

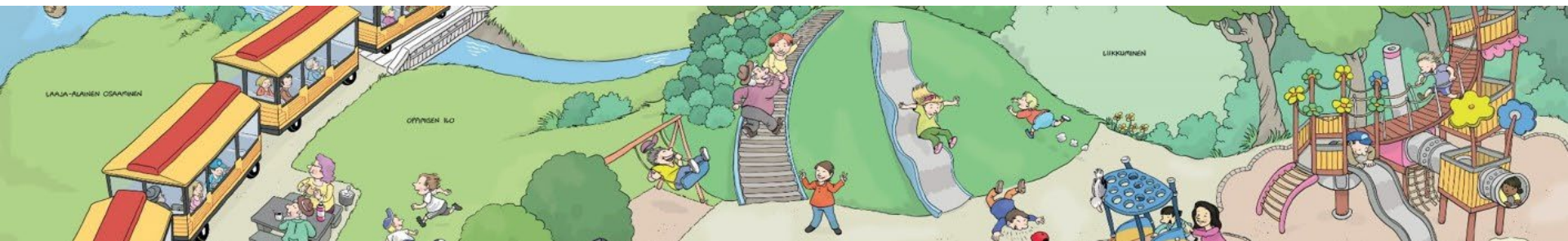
Meillä sensitiivinen ja läsnäoleva aikuinen kuulee, kohtaa ja havainnoi lapsia päivittäin. Näin saamme selville lapsen kiinnostuksen kohteet, jotka otetaan huomioon toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa. Haastattelemme lapsia ikätason mukaisesti, kirjaamme toiveita ylös esim. toiveiden puuhun. Tällä tavoin toiveiden toteutuminen tulee näkyväksi sekä lapsille että huoltajille. Yhteiset keskustelut huoltajien kanssa antavat meille myös tärkeää tietoa lapsen toiveista.

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Aloituskeskustelut ovat tärkeä pohja luottamuksen ja yhteistyön syntymiselle. Haluamme korostaa vanhempien tietämystä omasta lapsestaan. Henkilökohtaisessa lapsen vasukeskustelussa kuulemme huoltajien odotuksia sekä voimme yhdessä pohtia lapsen vahvuuksia. Näin saamme pohjan lapsen henkilökohtaisille tavoitteille, joilla tuemme lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Päivittäinen vuorovaikutus huoltajien kanssa mahdollistaa heidän kuulluksi tulemisen ja ajatusten vaihdon. Näin voimme yhdessä iloita lapsen hyvinvoinnista.

Keskusteluissa huoltajat ovat kokeneet tärkeäksi, että lapset saavat leikkiä ja oppivat leikkimään uusien kavereiden kanssa. Turvallisuuden tunnetta lisää, kun lapsi pystyy/saa näyttää kaikki tunteensa. Harjoittelemme käsittelemään niitä. Muita tärkeitä arvoja vanhemmille ovat suvaitsevaisuus, ystävällisyys, toisten kunnioittaminen, positiivisuus, empaattisuus, omatoimisuus, ryhmässä toimiminen

Arviointi

Kehitämme ja arvioimme toimintaamme säännöllisesti. Arvioimme ryhmän pedagogisia toimintatapojamme viikoittain tiimipalaverissa. Lisäksi päiväkodin henkilökunta arvioi ja suunnittelee toimintaa yhdessä päiväkodin johtajan kanssa viikoittain sekä säännöllisesti toimintavuoden aikana järjestetyissä kehittämispäivissä.

Lapsi arvioi omaa toimintaansa yhdessä henkilöstön kanssa ikätason mukaisesti sopivalla tavalla, esim. kertomalla, piirtämällä tai hymynaamoja ja peukkuja hyödyntämällä. Arvioimme yhdessä lasten ja vanhempien kanssa lapsen varhaiskasvatussuunnitelman toiminnan pedagogisia tavoitteita.

